



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

De Sacramentis In Genere

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

IV. Mendacia Caluini.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53925](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53925)

poris Domini obtulisse in domo rustica cuiusdam nobilis viri, quæ vexabatur infestatione malignorum spirituum, & cōtinuè eam domum liberatam fuisse: *Perrexit*, inquit, *unus*, obtulit ibi sacrificium corporis Christi, orans quantum potuit, ut cessaret illa vexatio, Deo, proin^o miserate cessavit. Hæc ille. Hic certè Augustinus qui ducentis annis Gregoriū præcessit, meminit Missæ dictæ ab vno, in loco priuato, sine distributione Sacramenti populo facta; & quæ Deo gratissima fuerit, ut euentus probauit.

QVARTO mentitur in eadem Confessione Augustana, in artic. de Confessione, vbi sic ait: *Antea immodicè extollebatur satisfactio, fidei verò, & meriti Christi, ac iustitiæ fidei, nulla fiebat mētio.* Atq; ita quidem loquitur in Confessione, in Apologia autē art. II. ita rem exaggerat: *Nunc, inquit, de hac fide consequente remissionem peccatorū, nulla est syllaba in tanta mole constitutionum, Glossarum Sūmarum Confessionalium, nusquā ibi Christus legitur.* Et infra in Apologia art. 15. *Exstant, inquit, immensi libri, immò bibliotheca tota nullā syllabam de Christo, de fide in Christū, &c.*

Hæc tam magna sunt mēdacia, ut mirū sit, si ea tota Germania capere possit. Nullus enim est liber Catholicus, in quo de Sacramēto vllō agatur, quin in eo sæpe fides, & Christus nominētur. Certè S. Thomas, qui minimè obscurus est auctor, 3 par. q. 62. artic. 5. dicit, & probat Sacramenta omnia vim habere ex meritis Christi, & eiusdem Christi merita per fidem nobis applicari.

CAPVT QVARTVM.

Mendacia Caluini.

VENIO nunc ad CALVINVM, qui lib. 4. Instit. cap. 14. §. 14. sic ait: *Magno consensu Sophistica Scholæ tradiderūt, Sacramenta nouæ legi iustificare, & conferre gratiam, modò non ponamus obicē peccati mortalis. Quæ sententia dici nō potest, quàm sit exitialis, & pestilens, eoq; magis, quod multu antè seculis magna Ecclesiæ iactura in bona orbis parte obtinuit. Planè certè diabolica est, nam dum iustitiā citra fidē pollicetur, animas in exitium præcipites agit.* Hoc est mendacium PRIMVM, quod

CITRA

citra fidem polliceamur iustitiã in Sacramentis : quod supra refutatum est. Interim obseruanda sunt , quæ Calvinus cõfiteatur vera, nimirum magnum consensum esse inter Catholicos, item multis seculis doctrinam nostram viguisse, denique in bona orbis parte receptam: cum de ipsis omnia sint cõtraria, nimirum nullus est inter eos cõsensus; doctrina recens, & hoc seculo nata; & vix vnã, aut alteram prouinciã occupauit: etsi enim multi sunt hoc tempore heretici, nulla tamen vna hæresis admodum latè patet.

SECUNDVM mendacium est in eodem cap. §. 17. *Interim inquit, illud tollitur figmentũ, quo iustificationis causa, virtus Spiritus sancti elementis, ceu vasculũ, ac plaustrũ includitur.*] Hoc verè figmentum est, quod nobis Calvinus affingit. Non enim Catholici dicunt, causam iustificationis in Sacramentis, vt in vasis includi, sed ipsa Sacramenta causas instrumentales iustificationis faciunt. Sed nec virtutem, Spiritus sancti, id est, vim illam, quam Deus tribuit Sacramentis ad iustificandum, vllus Catholicus docet contineri in Sacramentis, sicut in vasis, virtus enim illa est id, per quod Sacramentum operatur. Sed fortè Calvinus ex eo mendiandi ansam accepit, quòd interdum Catholici gratiam in Sacramentis, vt in vasis contineri dicunt Gratia enim effectus est Sacramenti, proinde in Sacramento cõtinetur, vt quilibet alius effectus in sua causa: omne autem quod continet, saltem metaphoricè, vas dici potest. Adde quòd potest etiam vas accipi, p instrumento: qua significatione elegãter Dauid Psal. 7 vocat sagittas, vasa mortis, & Ezechiel, cap. 9 vocat arma, vasa interitus, quia sagitta, ceteraque arma causæ instrumentales sunt mortis. Neq; id negare potest Calvinus, cum in Anridoto Concilij Tridentini, sess. 7. can. 4. & 5. affirmat Sacramenta esse causas gratiæ cõferendæ instrumentales.

TERTIVM mendacium est in eodem cap. §. 26. vbi sic ait: *Quidquid de opere operato nugati sunt Sophistæ, nõ modò falsum est, sed pugnat cõ Sacramento natura, quæ instituit Deus, vt fideles vacui bonorũ omnium, & inopes, nihil pter mendicitatẽ eò adferant. Vnde sequitur, ea recipienda nihil istos agere, vnde laudẽ mereatur, vel in hac actione, quæ eorum respectu merè passiva est, nullũ illis posse opus adscribi,] Hoc mendacio testatur ignorantia, vel malitiam suam Calvinus*

uinus

uinus: non enim opus operatum vocant Theologi opus aliquod meritorium eius, qui Sacramentum suscipit, vel ministrat, ut Calvinus dicit; id enim opus operantis appellamus. Quid autem sit opus operatum, infra suo loco dicemus. Illud hoc loco notare sufficiat, opus operatum non pendere à bonitate ministri, meritum autem pendere.

QUARTVM est mendacium, cap. 17. §. 43. vbi dicit in Sacramento Eucharistiæ primum, qui azymo pane uti cœpit, fuisse Alexandrum Romanum Pontificem: *Primus, inquit, azymo pane delectatus est: qua id ratione, non video, nisi ut plebæ oculos in nouo spectaculo in admiratione traheret magis quàm ut animos p̄ba religione institueret.*] Hoc verò mendacium cum Euangelio aperte pugnat. Scribunt enim Matthæus cap. 26. Marcus 14. & Lucas 22. Dominum cœnâ fecisse primo die azymorum proinde nõ Alexander Papa, sed Christus primus fuit, qui azymo pane in Sacramento vsus est.

QVINTVM est in cap. 19. §. 12. vbi sic ait: *Veteres dũ propriè loquuntur nusquam plura duobus Sacramētis recēsent.*] Refellit hoc mendacium S. CYPRIANVS (vt nunc ceteros omittam) qui lib. 2. ep. 1. nõ solùm Baptismũ, & Eucharistiã, sed etiam Confirmationem vult esse propriè Sacramentũ. Nam de Cõfirmatione sic loquit: *Tũc plene sanctificari, & esse Filij Dei possunt, si Sacramento utroq; nascatur.* Et S. AVGVSTINVS lib. 2. contra literas Petilian. cap. 104. *Sacramentum Chrismatis, inquit, in genere visibilibus signorum, sacrosanctum est, sicut ipse Baptismus.*

SEXTVM est ibidem, vbi Calvinus addit de ipsa Confirmatione: *De manu impositione loquuntur veteres, sed an Sacramentũ vocant? Augustinus aperte affirmat, nihil aliud esse, quàm oratione.*] Refellunt hoc ijde auctores verbis citatis.

SEPTIMVM est in eodem cap. 19. §. 34. vbi sic ait: *Matrimonium, ut à Deo institutum, fatetur omnes, ita pro Sacramento datum, nemo vsq; ad Gregorij tēpora viderat.*] Atqui sanctus AVGVSTINVS, qui CC. ferè annis S. Gregorio vetustior fuit, lib. de bono coniugali, cap. 18. sic ait: *In nostrarũ nuptijs plus valet sanctitas Sacramenti, quàm fecunditas uteri.* Et lib. 1. de nuptijs, & concupiscentia, cap. 10. ter Matrimonium Sacramentis annumerat: vt etiam alibi passim.

OCTAVVM est in Antidoto Cõcilij, sess. 7. can. 13. vbi sic ait:

Con-

Conqueruntur, vel saltem gemunt omnes p̄j, plura in Baptismo fieri Chrisma, cereum, salis saporem, spiritum denique, quam aqua lauacrum, quo tota constat Baptismi perfectio Idem repetit in lib. de formula ministrandi Sacramenta. Hic Calvinus Lutherum mentiendo superare studuit. Ille enim (vt supra notauimus in ultimo mendacio) solum dicebat, nos equare has ceremonias Baptismo; iste autem dicit, nos antepone. Sed vterq; mentitur. Nam Catholici aded non anteponunt, vel æquant ista Baptismo, vt dicant esse præparationes ad Baptismum; item accidentales ceremonias, si conferantur cum ipsa ablutione, in qua consistit substantia Baptismi. Denique fatentur omnes Catholici, simplicem Baptismum sine cereo, sine sale, sine oleo, alijsque rebus sufficere ad iustificationem: res autem illas omnes non sufficere. Vide Magistrum, & Doctores ceteros in 4. dist. 6.

CAPVT QVINTVM.

Mendacia Kemnitij.

Martinus KEMNITIUS multa repetit ex mendacijs Lutheri, & Caluini; multa etiam addit propria. Sed quia longum esset omnia referre, solum pauca quædam annotabo ex principio 2. partis Examinis, vbi agit de Sacramentis in genere.

PRIMO igitur in examine edito anno M. D. LXVI. in octauo, pag. 14. sic mentitur: *Quomodo per Matrimonium, quod Syricius Pontifex definit, esse secundum carnem viuere, quod Deo placere non possit; quomodo, inquam, iustitia fidei per Matrimonium, vel incipit, vel augetur, vel reparatur iuxta ipsorum Sacramenti descriptionem in decreto positam.* Desumptum est hoc mendacium ex epist. 1. Syricij, cap. 7. vbi sanctus ille Pontifex probare volens, debere Sacerdotes continere se etiam ab vxore, assumit pro argumento illa verba Roman. 8. *Qui in carne sunt, Deo placere non possunt.* Hinc igitur deducit Kemnitius, Matrimonium, auctore Syricio, nihil esse aliud, quam vitam secundum carnem, quæ Deo placere non potest.

Sed debuit Kemnitius aduertere, Syricium non loqui de coniugio iusto, & legitimo, sed de coniugio Sacerdotum, quod illegi-